

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Afstaaelse af Grunde til Vandforsyningsanlæg.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1449.)

Lovforslagetfattes under Forhandling.

Boffen: Kjøbenhavns Forsyning med tilstrækkeligt sundt og rent Drikkevand er et Spørgsmaal af saa stor Betydning, at det har Krav paa at finde Interesse og Støtte ogsaa her i Thinget, men jeg har nogle Bemærkninger at gøre med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, som vist ville kunne føre til, at det underkastes en nøiere Prøvelse, eventuelt ogsaa i et Udvalg. Forslaget, som det her foreligger, gaar jo, som allerede Medlemmer ville se, ud paa at give en almindelig Udgang til Expropriation i det her angivne Diemed, Kjøbenhavns Forsyning med Vand, og endog ogsaa at udvide den generelle Expropriationsret til at gjælde for Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn. En saadan almindelig Bestemmelse, tror jeg, det vil have sin store Betænkelse at give, og det er jo ogsaa noget Nyt, vi her ville komme ind paa. Der har tidligere gjentagne Gange været forhandlet om det Samme, og man har da paa Rigsdagen været meget forsigtig med at give en saa omfattende Bemærkning til Udgang til Expropriation som den, her er foreslaaet. Der har tidligere været givet Love af midlertidig Varighed med Udgang til Expropriation i 1 eller 2 Aar, hvorefter saa de paagældende Love atter ere blevne forlængede i nogen Tid, men altsaa altid kun med indskrænkede Tidsfrister. Da der i Halvtredserne efter privat Initiativ ved et Lovforslag, indbragt af 2 Kjøbenhavnske Rigsdagsmænd, blev gjort Forsøg paa at faae en mere almindelig Expropriationsregel indført, mødte det en saa afgjort Modstand her i Thinget, at Forslaget endog ogsaa negetedes Omgang til 2den Behandling. Man vil altsaa se, at man har været meget tilbageholdende med at give en saadan almindelig Udgang til Expropriation, jeg tror, man med Føje har været forsigtig, og de Erfaringer, som vi senere have indhøstet, ville ingenlunde bidrage til at svække denne Forsigtighed, men vistnok gjøre Thinget endnu mere opmærksomt paa Forslag af denne Natur. Vi have jo nu nemlig set gamle Expropriationsbestemmelser blive benyttede i et Diemed og i et Omfang, som vistnok Ingen

havde tænkt sig muligt. Principielt antager jeg altsaa, at man vil følge den gamle Regel og Praxis paa Rigsdagen og være i høi Grad tilbageholdende med Hensyn til Meddelelsen af Expropriationsstilladelse. Jeg skal indstude den Bemærkning, at det undrer mig noget, at det paagældende Forslag saa glat er gaaet igjennem det andet høie Thing, som forekommer mig at have en endog ogsaa særegen Kaldelse til at værne om den private Eiendomsret. Det er ikke min Mening at ville tilraade det høie Thing at gjøre Vanskeligheder med Hensyn til saadanne Foranstaltninger, som i Virkeligheden kunne menes at være fornødne for Kjøbenhavns forvarlige Forsyning med Drikkevand, og jeg antager derfor ogsaa, at Opgaven kun vil blive denne at faae undersøgt, hvad det er, der i Diebliffet tilsigtes, hvad det er, der trænges til, og derefter begrænde Lovens Omfang af Hensynet til den tilstedeværende Trang. Hvis jeg er ret underrettet, vil det heller ikke være vanskeligt at komme til at begrænde Loven paa en saadan Maade, at den svarer til, hvad der i Diebliffet trænges til. Jeg antager, at det væsentlig i Diebliffet dreier sig om at faae Udgang til en nogen yderligere Expropriation paa det Sted, som Erfaringerne nu have vist, at Kjøbenhavn er henvisst til for at finde godt og tilstrækkeligt Drikkevand, nemlig i og omkring Sønderlø. Det tidligere Forslag, der mødte saa bestemt Modstand her i Thinget, gik betydelig videre, idet det dreiede sig om ikke mindre end Expropriation af hele Furesøen og eventuelt af Lyngby Sø. De Foranstaltninger, der vilde blive en Følge deraf, vilde blive meget betydelige, og man fandt derfor ikke nogen Anledning til at gaa ind derpaa. Jeg antager, at det i Diebliffet vil dreie sig om noget meget mindre, noget mere Begrændset, og det vil derfor ikke være vanskeligt at faae Lovforslaget affattet i Overensstemmelse dermed. Jeg anbefaler det derfor til velvillig Overveelse, men kan paa ingen Maade tilraade, at vi enten skulle give en generel Expropriationsbestemmelse for Kjøbenhavn i det Hele taget, ikke heller for det øvrige Land, vi maa blot sørge for, at vi ikke gaa videre med Hensyn til Expropriationsbestemmelser end netop til, hvad der i Diebliffet tiltrænges, hvad enten man saa vil gjøre en Begrænsning af Hensyn til den faktisk foreliggende Opgave, altsaa med Hensyn til Stedet eller en Begrænsning med Hensyn til Tiden eller endelig en Begrænsning med Hensyn til begge Dele. Dette skal jeg henstille til nærmere Overveelse, men noget Saadant vil sikkert blive fornødent.